

مهرِ حضوری شدن روی تنِ مدارس در مهر

الیه زین الدین

وزیر آموزش و پرورش اعلام کرده است سال تحصیلی جدید از اول مهر و به صورت حضوری آغاز خواهد شد؛ تصمیمی که باید آن را بازگشت آموزش به مسیر طبیعی خود دانست. تجربه دوره های غیرحضوری نشان داد آموزش فقط انتقال مطالب درسی نیست. مدرسه محل شکل گیری ارتباط اجتماعی، تمرین مسئولیت پذیری، تعامل با معلم و همکلاسی و سنجش واقعی یادگیری است. آموزش مجازی، هرچند در مقاطع ضروری راهی برای ادامه تحصیل بود، اما برای بسیاری از دانش آموزان با افت تمرکز، کاهش تعامل اجتماعی، وابستگی بیشتر به تلفن همراه و دشواری دسترسی به آموزش با کیفیت همراه شد.

از سوی دیگر، غیرحضوری شدن مدارس فشار مضاعفی بر خانواده ها گذاشت؛ والدین ناچار شدند بخشی از نقش مدرسه را بر عهده بگیرند و در خانواده هایی که امکان یا سواد دیجیتال کافی وجود نداشت، شکاف آموزشی بیشتر شد. دانش آموزان مناطق محروم نیز بیش از دیگران در معرض عقب ماندگی آموزشی قرار گرفتند.

اکنون که وزارت آموزش و پرورش از آمادگی کامل برای برگزاری حضوری کلاس ها سخن می گوید، مسئله فقط باز شدن درهای مدارس نیست؛ کیفیت این بازگشت اهمیت بیشتری دارد. مدرسه باید محیطی امن، منظم و برخوردار از معلم کافی، تجهیزات مناسب و فضای آموزشی استاندارد باشد. بازگشت دانش آموزان به کلاس درس، فرصتی برای جبران بخشی از آسیب های دوره آموزش غیرحضوری است؛ اما این جبران بدون برنامه آموزشی و توجه به دانش آموزانی که از درس عقب مانده اند، کامل نخواهد شد.

اول مهر امسال می تواند آغاز بازگشت آموزش به ریل اصلی باشد؛ بازگشتی که باید از «حضور فیزیکی» فراتر برود و به معنای بازگشت کیفیت، ارتباط انسانی و عدالت آموزشی نیز باشد.

رویداد صنعت

پنج شنبه ۵ شهریور ۱۴۰۵
سال هشتم - شماره ۲۵۵
۱۴ ربيع الاول ۱۴۴۸
27 August 2026
۸ صفحه - قیمت ۵۰۰۰۰ تومان

اجرای
سه پروژه کلیدی فارس
برای توسعه
زیرساخت های
ارتباطی

۸

مالیات سلامت در برابر
بازار رو به گسترش دخانیات

وقتی گرانی هم حریف مصرف نمی شود

۵

مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی
استان تهران:

کمبودی در تأمین نهادهای کشاورزی نداریم

۱

استاندار هرمزگان:

پایداری انرژی در اقلیم گرمسیری ضامن آرامش مردم است

۱

عکس: ایرنا

پاییز ۱۴۰۵ میان گرما و بارش های امیدبخش

آل نینو به داد خشکسالی ایران می رسد؟

۷

تغییر سیاست سوخت در چند هفته اخیر

بنزین؛ از شوک ۸۷ هزار تومانی تا کاهش سهمیه ها

۳

مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان تهران:

کمبودی در تأمین نهاده های کشاورزی نداریم

گرفت. وی درباره حمایت های دولت از کشاورزان از طریق یارانه کود نیز گفت: برای برخی کودهای فسفاته و پتاسه، بر اساس نوع کود، یارانه ای بین یک میلیون و ۲۰۰ هزار تا یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان برای کشاورزان واجد شرایط اختصاص یافته است. حسینی افزود: کشاورزانی که از هشتم اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ کودهای مشمول این طرح را خریداری کرده اند، در صورت برخورداری از شرایط تعیین شده می توانند از یارانه مربوط استفاده کنند.

مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان تهران از کشاورزان مشمول خواست برای دریافت یارانه، شماره شبای حساب خود در بانک کشاورزی را در سامانه مربوط ثبت کنند و گفت: پرداخت ها بر اساس اطلاعات ثبت شده و ضوابط تعیین شده انجام می شود.

وی با اشاره به آخرین وضعیت پرداخت یارانه کود در استان تهران اظهار کرد: تاکنون بیش از پنج میلیارد ریال یارانه کود به کشاورزان پرداخت شده و مطالبات مربوط به پایان تیرماه نیز تسویه شده است. پرداخت یارانه مربوط به مردادماه نیز آغاز شده است.

مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان تهران از توزیع بیش از ۷۵۰۰ تن کود شیمیایی در پنج ماه گذشته خبر داد و گفت: تأمین نهاده های کشاورزی در استان بدون وقفه ادامه دارد و کمبودی در این بخش وجود ندارد. علی محمد حسینی در گفت و گو با ایستا با اشاره به آخرین وضعیت تأمین نهاده های کشاورزی در استان اظهار کرد: تأمین کود و سایر نهاده های مورد نیاز کشاورزان با جدیت دنبال می شود و در حال حاضر از نظر تأمین کودهای مورد نیاز بخش کشاورزی، کمبودی در استان تهران نداریم.

وی با بیان اینکه طی پنج ماه اخیر بیش از ۷۵۰۰ تن انواع کودهای شیمیایی در استان توزیع شده است، افزود: این میزان توزیع با وجود تغییرات قیمتی و اجرای مصوبات دولت انجام شده و تلاش شده است روند دسترسی کشاورزان به نهاده های مورد نیاز بدون وقفه ادامه داشته باشد. مدیر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان تهران ادامه داد: حتی در دوره جنگ نیز روند تأمین نهاده ها متوقف نشد و بیش از ۲۰۰۰ تن کود شیمیایی یارانه ای در اختیار کشاورزان استان قرار

استاندار هرمزگان:

پایداری انرژی در اقلیم گرمسیری ضامن آرامش مردم است

در سطوح مختلف صنعت برق نبود، حفظ پایداری شبکه در این شرایط دشوار و حساس امکان پذیر نمی شد؛ اما با همت مسئولان، مدیران و نیروهای غیور عملیاتی در میدان، این دوره با کمترین چالش ممکن مدیریت و سپری شد.

آشوری تازیانی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به افتتاح طرح های کلان حوزه انرژی در هرمزگان خاطر نشان کرد: امروز پروژه هایی به ارزش ۶۰۷ هزار میلیارد تومان در صنعت برق استان به بهره برداری رسید که گامی بلند و کمی شایان به تقویت پایداری شبکه توزیع و انتقال در سراسر استان خواهد بود.

وی با تأکید بر ضرورت انطباق برنامه ریزی های کلان با واقعیت های اقلیمی تصریح کرد: مجموعه دولت به اقلیم ویژه و تفاوت های زیست محیطی هرمزگان نسبت به سایر نقاط کشور توجه ویژه دارد؛ از این رو ضروری است تمامی تصمیم گیری ها و تخصیص منابع متناسب با این شرایط بومی و گرمسیری تنظیم و اجرایی شود.

استاندار هرمزگان با تأکید بر لزوم رعایت عدالت در توزیع انرژی متناسب با اقلیم ویژه و گرمسیری این استان، از بهره برداری پروژه های کلان صنعت برق با اعتباری بالغ بر ۶۰۷ هزار میلیارد تومان در استان و جزایر خلیج فارس خبر داد.

محمد آشوری تازیانی در آیین بهره برداری از پروژه های برق رسانی استان هرمزگان، با قدردانی از همت و تلاش های جهادی کارکنان و متخصصان صنعت برق اظهار کرد: حاصل همدلی و کوشش شبانه روزی مجموعه صنعت برق، پشتیبانی پدیدار از جزایر و سراسر استان هرمزگان در دوران جنگ تحمیلی سوم بود.

وی با اشاره به نقش راهبردی و اثرگذار اقدامات انجام شده در جزایر و مناطق ساحلی افزود: تلاش های ارزشمند نیروهای صنعت برق در این مناطق راهبردی، زمینه تداوم خدمات ضروری و تسهیل پشتیبانی از جنگ را فراهم کرد و نقشی تعیین کننده در حفظ آرامش و پایداری خدمت رسانی به عموم مردم داشت. استاندار هرمزگان تأکید کرد: بی تردید، اگر این حمایت ها، برنامه ریزی های دقیق و تلاش های مستمر

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز تشریح کرد

۲۸ همت اعتبار برای تکمیل پروژه‌های درمانی فارس نیاز است

خواهد شد.

هاشمی از مرودشت، آباده و داراب به عنوان اولویت‌های توسعه درمانی نام برد و گفت طی یک سال گذشته بیش از ۲۰۰ تا ۳۰۰ پزشک متخصص و عمومی در شهرستان‌های مختلف فارس توزیع شده‌اند. البته خدمات فوق تخصصی و پیچیده همچنان در مراکز اصلی استان متمرکز خواهد بود. وی همچنین از جذب نزدیک به هزار و ۴۰۰ نیروی درمانی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز خبر داد و گفت از مجموع ۱۴ هزار نیرویی که برای جذب در سطح کشور در نظر گرفته شده بود، حدود ۱۰ درصد به دانشگاه علوم پزشکی شیراز اختصاص یافته است. این نیروها با اولویت بیمارستان‌های جدید و مراکز درمانی در حال راه اندازی، در استان توزیع می‌شوند.

۲۰۰ پروژه عمرانی در انتظار تأمین اعتبار

هاشمی با اشاره به حجم پروژه‌های عمرانی حوزه سلامت فارس گفت حدود ۲۰۰ پروژه با زیربنای بیش از ۵۰۰ هزار مترمربع در سطح استان فعال است و برای تکمیل آنها حدود ۲۸ همت اعتبار نیاز است.

وی بیمارستان بوستان، بیمارستان حضرت زینب (س)، بیمارستان داراب و پروژه‌های درمانی مرودشت و ارسنجان را از جمله طرح‌های مهم برشمرد. به گفته او، بیمارستان داراب با ظرفیت ۱۶۰ تخت آماده افتتاح است و تلاش می‌شود طرح‌های مرودشت و ارسنجان نیز تا پایان سال به نتیجه برسند.

بیمارستان بوستان نیز با حدود ۲۹۰ تخت، یکی از پروژه‌های مهم جدید شیراز است که فاز نخست آن پیش از نوروز و فاز دوم آن اخیراً به بهره‌برداری رسیده است. بخش‌های مسمومیت و نورولوژی نیز برای این بیمارستان پیش‌بینی شده است.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز همچنین از افتتاح دانشکده‌های بهداشت و تغذیه پس از سال‌ها وقفه خبر داد و گفت این طرح‌ها که از سال ۱۳۸۸ آغاز شده بودند، طی دو سال گذشته شتاب گرفتند.

«مهر درمان» برای کاهش سفر بیماران

یکی از برنامه‌های دانشگاه برای کاهش

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز با اشاره به فعال بودن حدود ۲۰۰ پروژه عمرانی در حوزه سلامت فارس گفت: تکمیل این طرح‌ها با زیربنای بیش از ۵۰۰ هزار مترمربع، به حدود ۲۸ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. سیدبصیر هاشمی با تأکید بر فرسودگی بخشی از مراکز درمانی استان، توسعه بیمارستان‌های جدید، تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام و تقویت خدمات درمانی در شهرستان‌ها را از مهم‌ترین اولویت‌های دانشگاه عنوان کرد.

به گزارش «ایمنا»: هاشمی در نشست خبری خود با اشاره به قدمت بالای بیمارستان‌های دولتی شیراز اظهار کرد: بخش قابل توجهی از بیمارستان‌های اصلی شهر بیش از نیم قرن قدمت دارند و بیمارستان نمازی نیز حدود ۷۰ ساله است. به گفته او، توسعه زیرساخت‌های درمانی متناسب با رشد جمعیت پیش نرفته و اکنون جایگزینی مراکز فرسوده و افزایش ظرفیت درمانی به یکی از نیازهای اصلی فارس تبدیل شده است.

وی بیمارستان خاتم پردیس صدرا را یکی از مهم‌ترین طرح‌های در دست اجرای دانشگاه دانست و گفت این پروژه حدود دو سال قبل با پیشرفت پنج درصد تحویل گرفته شد، اما اکنون پیشرفت آن از ۶۰ درصد عبور کرده است. بیمارستان‌های حضرت رسول اعظم (ص)، خاتم و پروژه الحاقی بیمارستان حضرت زینب (س) نیز از دیگر طرح‌هایی هستند که می‌توانند بخشی از فشار وارد بر مراکز درمانی مرکزی شیراز را کاهش دهند.

افزایش ظرفیت تخت‌های بیمارستانی

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز با اشاره به اقدامات انجام شده برای افزایش ظرفیت درمانی گفت با افتتاح بیمارستان بوستان، نزدیک به ۳۰۰ تخت جدید به ظرفیت بیمارستانی دانشگاه اضافه شده است. همچنین بخشی از ظرفیت بیمارستان حضرت زینب (س) که به دلیل مشکلات موجود از چرخه خدمت خارج شده بود، دوباره فعال شده و حدود ۲۰۰ تخت آن به چرخه درمان بازگشته است.

اواره‌اندازی بخش‌های جدید در برخی مراکز درمانی و توسعه پشتیبان اورژانس بیمارستان نمازی را نیز از دیگر برنامه‌های دانشگاه عنوان کرد. هاشمی با این حال تأکید کرد افزایش تخت به‌تنهایی مشکل درمان شیراز را حل نمی‌کند؛ چراکه این شهر علاوه بر جمعیت خود، پذیرای بیماران بسیاری از شهرستان‌های فارس و استان‌های همجوار است. به گفته او، ضریب اشغال تخت در برخی بیمارستان‌های شیراز به بیش از ۸۰ تا ۹۰ درصد می‌رسد، در حالی که این شاخص در بعضی شهرستان‌ها حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد است.

تقویت شهرستان‌ها برای کاهش بار شیراز

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز، توزیع متوازن نیروی انسانی و تجهیزات را یکی از راهکارهای اصلی کاهش مراجعه بیماران به مرکز استان دانست و گفت هر اندازه زیرساخت درمانی شهرستان‌ها تقویت شود، نیاز بیماران به سفر به شیراز نیز کمتر

فضاهای ورزشی در دستور کار قرار گرفته و خوابگاه متأهلی فاطمی با ظرفیت ۸۲ واحد نیز در حال پیگیری است.

هاشمی همچنین پزشکی خانواده و نظام ارجاع را از برنامه‌های مهم دانشگاه دانست و گفت فارس با سابقه اجرای این طرح، ظرفیت مناسبی برای توسعه آن دارد. اجرای کامل برنامه در شهرستان پیروزآباد به عنوان یک تجربه عملی در نظر گرفته شده است.

در حوزه آموزش بین‌الملل نیز دانشگاه علوم پزشکی شیراز موفق به دریافت اعتبار بخشی پنج ساله شده و حدود ۳۰۰ دانشجوی خارجی در این دانشگاه تحصیل می‌کنند.

ذخیره دارو و چالش افزایش قیمت

هاشمی در بخش دیگری از نشست درباره وضعیت دارو گفت یکی از اقدامات مهم دانشگاه در شرایط بحرانی، ذخیره‌سازی داروهای استراتژیک بوده است؛ اقدامی که به گفته او مانع از ایجاد کمبود جدی در استان شده است.

وی افزود اکنون تعداد اقلام دارای کمبود کاهش یافته، اما افزایش قیمت دارو به یکی از دغدغه‌های اصلی مردم تبدیل شده است. به گفته هاشمی، بدهی بیمه‌ها نیز همچنان یکی از مشکلات دانشگاه است و همه مطالبات وعده داده شده تاکنون پرداخت نشده است.

محمدجواد خشنود، معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، نیز گفت میزان ذخایر برخی داروهای استراتژیک به دلایل امنیتی قابل اعلام نیست. او تأکید کرد قیمت گذاری دارو در سطح ملی انجام می‌شود و یکی از چالش‌های موجود، تأخیر بیمه‌ها در پوشش افزایش قیمت داروست.

خشنود از مردم خواست در صورت وجود داروی جایگزین مورد تأیید، تنها بر یک برند خاص اصرار نداشته باشند. وی همچنین اعلام کرد شیرخشک‌های معمولی و تخصصی در استان شرایط مناسبی دارند و انسولین نیز در دسترس است.

معاون غذا و دارو از راه‌اندازی سامانه استعلام موجودی داروخانه‌ها نیز خبر داد؛ سامانه‌ای که به مردم امکان می‌دهد پیش از مراجعه، داروخانه دارای موجودی را پیدا کنند و از مراجعات غیرضروری، به‌ویژه از شهرستان‌ها به شیراز، جلوگیری شود.

در مجموع، دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال جاری با یک دوگانه جدی روبه‌روست: از یک سو توسعه شبکه درمان، تکمیل بیمارستان‌های نیمه‌تمام و افزایش نیروی انسانی در دستور کار قرار دارد و از سوی دیگر، تأمین اعتبار برای پروژه‌های عمرانی، مطالبات بیمه‌ای و افزایش هزینه‌های درمان همچنان فشار زیادی بر این مجموعه وارد می‌کند. موفقیت برنامه‌های دانشگاه در نهایت به این وابسته است که منابع مالی مورد نیاز برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام و تقویت خدمات درمانی شهرستان‌ها تأمین شود.

مراجعه بیماران شهرستانی به شیراز، اجرای طرح «مهر درمان» است. هاشمی توضیح داد در شهرستان‌های کوچک امکان حضور دائمی برخی متخصصان وجود ندارد و به همین دلیل تیم‌های تخصصی در پایان هفته به این مناطق اعزام می‌شوند. به گفته او، تاکنون ۳۵ مرحله از این طرح اجرا شده و بیش از ۲۴ هزار خدمت تخصصی به مردم ارائه شده است. همچنین سامانه MCMC برای هماهنگی پذیرش و هدایت بیماران میان مراکز درمانی تقویت شده است.

توسعه آموزش و فناوری سلامت

هاشمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز را یکی از مراکز بزرگ آموزش پزشکی کشور و دانشگاه معین کلان منطقه جنوب دانست و گفت نزدیک به ۳۷ هزار نفر در دانشگاه فعالیت دارند و بیش از هزار عضو هیئت علمی نیز در مجموعه حضور دارند.

به گفته او، آموزش دانشجویان در ۱۱ دانشکده شیراز و هشت دانشکده شهرستان‌های فارس انجام می‌شود. در استان حدود ۴۹ بیمارستان دولتی وجود دارد و با احتساب مراکز خصوصی و خیریه، تعداد مراکز بیمارستانی تحت پوشش و نظارت دانشگاه به بیش از ۷۰ مرکز می‌رسد.

رئیس دانشگاه از جذب ۷۰ عضو هیئت علمی جدید در سال گذشته خبر داد و گفت تعدادی از رتبه‌های برتر رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی نیز به جمع اعضای هیئت علمی پیوسته‌اند. راه‌اندازی رشته‌های جدید نیز در دستور کار است.

او همچنین از ساخت پارک فناوری سلامت خبر داد؛ مجموعه‌ای که قرار است میزبان شرکت‌های دانش بنیان و مراکز رشد باشد. به گفته هاشمی، حدود ۶۷۰ شرکت دانش بنیان در این حوزه فعال هستند.

وضعیت خوابگاه‌ها و پزشکی خانواده

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شیراز درباره زیرساخت‌های دانشجویی نیز گفت دانشگاه حدود ۱۶ خوابگاه دارد که سه مورد ویژه دانشجویان متأهل است و نزدیک به چهار هزار دانشجو در خوابگاه‌ها اسکان دارند. با توجه به افزایش سالانه تعداد دانشجویان، بازسازی و تجهیز خوابگاه‌ها و

در پنج‌ماهه نخست سال جاری صورت گرفت؛

صدور ۹ هزار و ۵۰۰ مجوز کسب‌وکار در قم

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان قم با تأکید بر اهمیت تسهیل فرآیندها بر رونق تولید و اشتغال، از ثبت ۹ هزار و ۵۰۱ فقره درخواست مجوز کسب‌وکار از ابتدای فروردین تا پایان مرداد سال جاری خبر داد. نیره مظهر، مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان قم، به مناسبت هفته دولت با حضور در خبرگزاری دانشجویان ایران در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اینکه علاوه بر مجوزهای صادر شده، یک هزار و ۸۵۷ پرونده همچنان در دست بررسی است، افزود: با وجود شرایط جنگی حاکم بر کشور این آمار بیانگر پویایی فضای اقتصادی استان و عزم جدی متقاضیان برای ورود به عرصه تولید و خدمت است. وی در ادامه به بیان عملکرد سال گذشته پرداخت و خاطر نشان کرد: در کل سال گذشته، ۴۱ هزار و ۵۲۳ درخواست ثبت شده بود که از میان آن‌ها ۲۸ هزار و ۵۴۲ فقره به صدور مجوز انجامید.

مظهر با مرور عملکرد درگاه ملی مجوزها از مرداد ۱۴۰۱ تا کنون، اظهار کرد: مجموع ثبت درخواست‌های استان طی این مدت به ۱۸۹ هزار و ۶۸۸ فقره رسیده که تا پایان مرداد سال جاری، صدور ۱۳۸ هزار و ۱۷۶ مجوز محقق شده است؛ آماری که حکایت از بلوغ فرآیندهای اداری و کاهش سختگیری‌های غیرضرور دارد. وی در ادامه به واکاوی رسته‌های پرمقتضای پرداخت و گفت: در میان مجوزهای صادره، پروانه‌های حوزه کشاورزی شامل دامپروری، تولیدات دامی، زنبورداری و کرم ابریشم در صدر قرار دارند که نشان از اقبال عمومی به فعالیت‌های مولد و بنیادین و چشم‌انداز روشن این بخش در تأمین امنیت غذایی دارد.

مظهر همچنین به مشاغل خانگی اشاره و تصریح کرد: مجوزهای خیاطی و قالیبافی، پرمقتضای‌ترین رسته‌های این حوزه در پنج‌ماهه اخیر بوده‌اند که این استقبال چشمگیر، گویای تغییر رویکرد از مشاغل خدماتی صرف به سمت فعالیت‌های تولیدمحور و ارزش آفرین در محیط‌های خانگی است که می‌تواند نقشی مؤثر در ارتقای معیشت خانواده‌ها، توانمندسازی بانوان و کاهش نرخ بیکاری ایفا کند.

مجری طرح جمع‌آوری برق‌های غیرمجاز و رمزارز
شرکت توزیع نیروی برق:

کشف و ضبط ۶ دستگاه ماینر غیرمجاز در قم

مجری طرح جمع‌آوری برق‌های غیرمجاز و رمزارز شرکت توزیع نیروی برق استان قم از شناسایی و جمع‌آوری تعداد ۶ دستگاه استخراج ماینر غیرمجاز از یک واحد منزل مسکونی خالی از سکنه در قم خبر داد.

مهدی نجفی اظهار کرد: در ادامه برنامه‌های بازدید و گشت‌زنی‌های مداوم همکاران شرکت و با مشارکت همکاران دفتر حراست و امور محرمانه و عوامل کلانتری ۲۵ قم، از یک واحد مسکونی خالی از سکنه در قم تعداد ۶ دستگاه استخراج غیرمجاز رمزارز شناسایی و توقیف و همچنین لوازم اندازه‌گیری از جمله کابل و کنتور این اشتراک نیز جمع‌آوری شد. مجری طرح جمع‌آوری برق‌های غیرمجاز و رمزارز شرکت توزیع نیروی برق استان قم با بیان اینکه مصرف برق هر دستگاه ماینر حدود ۱۰ خانوار است، تصریح کرد: استخراج غیرمجاز رمزارز به دلیل مصرف بالای برق، فشار مضاعفی بر شبکه توزیع وارد می‌کند و در اغلب موارد، با استفاده از برق غیرمجاز، موجب تضییع حقوق مشترکان، بروز آسیب به تجهیزات شبکه، موجب تهدید پایداری تأمین برق به‌ویژه در ساعات اوج مصرف می‌شود.

به گزارش ایسنا و به نقل از روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق استان قم، نجفی با تأکید بر ضرورت همکاری شهروندان در مقابله با استخراج غیرقانونی رمزارز و پدیده قاچاق برق گفت: از هم استانی‌ها تقاضا می‌شود هرگونه فعالیت مشکوک را از طریق پیامک به شماره ۳۰۰۵۱۲۱ یا سامانه سمات به نشانی tavanir.org.ir/samaat گزارش کنند.

تغییر سیاست سوخت در چند هفته اخیر

بنزین؛ از شوک ۸۷ هزار تومانی تا کاهش سهمیه‌ها

مزگان علیدوستی

رئیس‌جمهور، مطرح شد. او اعلام کرد کاهش سهمیه بنزین قطعی است و مصرف‌کننده‌ای که بیش از سهمیه تعیین‌شده سوخت بخواد، باید آن را با نرخ بالاتر دریافت کند؛ با این حال، قیمت مصرف مازاد هنوز نهایی نشده است. علی‌نیکزاد نایب‌رئیس مجلس هم در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه قیمت بنزین افزایش پیدا نمی‌کند، گفت: مقرر شد سهمیه ۶۰ لیتر با نرخ ۱۵۰۰ تومان محفوظ بماند، سهمیه ۷۰ لیتر با نرخ ۳ هزار تومان به ۵۰ لیتر کاهش پیدا کند و سهمیه ۳۰ لیتر با نرخ ۵ هزار تومان نیز به ۱۵ لیتر برسد. این موضع در واقع مهم‌ترین تفاوت وضعیت امروز با هفته‌های گذشته است. تا پیش از این، مقام‌ها بیشتر از «سناریو» و «احتمال» سخن می‌گفتند، اما اکنون اصل کاهش سهمیه به‌عنوان یک تصمیم قطعی مطرح شده است.

■ «گرانی» یا گران‌تر شدن مصرف؟

در این میان یک نکته مهم وجود دارد. وقتی دولت می‌گوید «بنزین گران نمی‌شود»، منظور افزایش عمومی نرخ‌های فعلی است؛ اما این جمله الزاماً به معنی ثابت ماندن هزینه سوخت همه مردم نیست.

اگر سهمیه ارزان کاهش یابد، مصرف‌کننده‌ای که بیش از سهمیه خود بنزین می‌خواهد، ناچار می‌شود مقدار بیشتری از سوخت را با نرخ بالاتر خریداری کند. بنابراین ممکن است قیمت رسمی افزایش پیدا نکند، اما هزینه ماهانه سوخت برای برخی خانوارها بالا برود. همین تفاوت، بخش مهمی از ابهام فعلی سیاست بنزین را تشکیل می‌دهد.

■ چرا سهمیه کم می‌شود؟

دولت کاهش سهمیه را راهی برای کنترل مصرف می‌داند. افزایش مصرف، خودروهای پرمصرف، فرسودگی ناوگان، قاچاق سوخت و ضعف حمل‌ونقل عمومی، همگی از عواملی هستند که فشار بر منابع بنزین را افزایش داده‌اند. با این حال، کاهش سهمیه به تنهایی ناترازی را حل نمی‌کند. اگر همزمان اصلاح صنعت خودرو، توسعه حمل‌ونقل عمومی، اسقاط خودروهای فرسوده و مقابله با قاچاق دنبال نشود، فشار اصلی دوباره به شبکه سوخت بازمی‌گردد.

از سوی دیگر، کاهش سهمیه باید به گونه‌ای باشد که مصرف‌کننده عادی بیش از حد تحت فشار قرار نگیرد؛ زیرا بخشی از مصرف بالا، ناشی از شرایط واقعی زندگی و ضعف گزینه‌های جایگزین است.

■ پرونده‌ای که هنوز بسته نشده است

در چند هفته گذشته، مسیر سیاست بنزین بارها تغییر کرده است: از شایعه افزایش قیمت، تا طرح کرمان و بنزین ۸۷ هزار تومانی، سپس توقف آن، تکذیب افزایش قیمت و در نهایت اعلام قطعی کاهش سهمیه. بنابراین وضعیت امروز را باید این‌گونه خلاصه کرد: قیمت‌های فعلی رسماً افزایش نیافته‌اند، اما نظام سهمیه‌بندی در حال تغییر است. سهمیه ۳۰۰۰ تومانی پیش‌تر کاهش یافته و اکنون کاهش بیشتر سهمیه‌ها نیز قطعی اعلام شده است. در مقابل، هنوز نرخ مصرف مازاد مشخص نیست و مدل نهایی سهمیه‌بندی نیز اعلام نشده است.

به این ترتیب، سؤال اصلی دیگر فقط «بنزین گران می‌شود یا نه؟» نیست؛ بلکه این است که سهمیه جدید چقدر خواهد بود، مصرف مازاد با چه نرخ‌ی عرضه می‌شود و دولت چگونه می‌خواهد هزینه ناترازی را میان تولید، مصرف و سیاست‌های حمایتی توزیع کند.

ماجرای بنزین فعلاً از مرحله «گرانی» عبور کرده و وارد مرحله «کاهش سهمیه و بازطراحی نظام توزیع» شده است؛ تغییری که ابعاد واقعی آن احتمالاً با اعلام جزئیات اجرایی روشن‌تر خواهد شد.

ماجرای بنزین در چند هفته گذشته از یک خبر به زنجیره‌ای از تصمیم‌ها، تکذیب‌ها و سناریوهای مختلف تبدیل شده است. ابتدا بحث افزایش قیمت مطرح شد، سپس در کرمان بنزین مصرف مازاد با نرخ ۸۷ هزار و ۲۰۰ تومان وارد یک طرح آزمایشی شد، اما اجرای آن خیلی زود متوقف شد. حالا دولت تأکید می‌کند افزایش عمومی قیمت بنزین فعلاً در دستور کار نیست، ولی کاهش سهمیه‌ها قطعی شده است.

ریشه این تغییرات، همان مسئله قدیمی ناترازی بنزین است؛ مصرف کشور به حدود ۱۳۵ میلیون لیتر در روز رسیده و تولید داخلی پاسخگوی همه این تقاضا نیست. در چنین شرایطی دولت ناچار است بخشی از فشار را با مدیریت مصرف و تغییر نظام سهمیه‌بندی جبران کند.

■ سهمیه ۳۰۰۰ تومانی کاهش یافت

پیش از مطرح شدن نرخ‌های جدید، اولین تغییر در سهمیه‌ها اتفاق افتاد. سهمیه بنزین ۳۰۰۰ تومانی که ۱۰۰ لیتر در ماه بود، ابتدا به ۷۰ لیتر و سپس به ۵۰ لیتر کاهش یافت. در عین حال سهمیه ۶۰ لیتری بنزین ۱۵۰۰ تومانی حفظ شد و نرخ ۵۰۰۰ تومانی نیز در ساختار فعلی باقی ماند.

به این ترتیب، دولت بدون افزایش رسمی نرخ پایه، عملاً بخشی از بنزین یارانه‌ای را کاهش داد؛ اقدامی که موجب شد مصرف‌کنندگان در صورت نیاز بیشتر، زودتر به نرخ‌های بالاتر برسند.

■ کرمان؛ بنزین ۸۷ هزار تومانی

نقطه اوج ماجرا، اجرای آزمایشی طرحی در استان کرمان بود. طبق مدل اعلام شده، ۶۰ لیتر بنزین با نرخ ۱۵۰۰ تومان، ۵۰ لیتر با نرخ ۳۰۰۰ تومان و ۴۰ لیتر با نرخ ۵۰۰۰ تومان در نظر گرفته شده بود و مصرف بیشتر از این میزان، با نرخ تمام‌شده حدود ۸۷ هزار و ۲۰۰ تومان عرضه می‌شد.

انتشار همین رقم موجی از نگرانی در جامعه ایجاد کرد و خیلی‌ها آن را به معنای افزایش قیمت بنزین در کشور تلقی کردند؛ در حالی که این رقم مربوط به مصرف مازاد در طرح آزمایشی کرمان بود.

این طرح اما خیلی زود متوقف شد و به یک سیاست سراسری تبدیل نشد. با این حال، تجربه کرمان نشان داد ایده فروش بنزین مازاد با نرخ بالاتر همچنان یکی از گزینه‌های مورد بررسی سیاست‌گذاران است.

■ دولت: بنزین گران نمی‌شود

در روزهای بعد، سخنگوی دولت و برخی نمایندگان مجلس بارها تأکید کردند افزایش عمومی قیمت بنزین مصوبه نهایی ندارد. فاطمه مهاجرانی اعلام کرد دولت تصمیمی برای افزایش قیمت نگرفته است و هر تغییر احتمالی باید به صورت رسمی به مردم اعلام شود. اما همزمان، مسئولان درباره تغییر شیوه سهمیه‌بندی صحبت کردند. اسماعیل سقاب‌اصفهانی، رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی، سه سناریو مطرح کرد: محدود کردن عرضه به میزان تولید داخلی، سهمیه‌بندی و فروش مصرف مازاد با نرخ آزاد، و انتقال سهمیه از خودرو به فرد. در سناریوی سوم، سهمیه به افراد داده می‌شود و حتی افراد فاقد خودرو نیز سهمیه خواهند داشت. این طرح می‌تواند ساختار فعلی یارانه بنزین را به شکل جدی تغییر دهد.

■ خبر تازه: کاهش سهمیه قطعی است

تازه‌ترین تحول در اظهارات محسن حاجی‌میرزایی، رئیس دفتر

قطار شماره ۲۶ لیگ به ایستگاه شماره ۳ رسید؛

سپاهان روی ریل عقبگرد افتاد و ذوب آهن در جازد

مرضیه غفاریان

ایستگاه سوم قطار لیگ با بازگشت استقلال به واگن اول همراه بود. آبی پوشان تهرانی که در دومین ایستگاه به دلیل تفاضل گل کمتر جای خود در صدر را به همشهری سرخپوشان داده بودند حالا دوباره به اولین واگن برگشتند. با توجه به شکست پرسپولیس در آخرین دقیقه بازی در برابر تراکتور و البته برتری ۲ بر صفر استقلال در مصاف با سپاهان، شاگردان سهراب بختیاری زاده با ۹ امتیاز و بدون باخت و بدون آنکه در این ۳ ایستگاه حتی یک بار گلی از خط دروازه آنها رد شده باشد صدر نشین شدند.

البته مسافرت تبریزی قطار لیگ نیز در پایان این ایستگاه، با ۹ امتیاز یعنی برابر با آبی پوشان پایتخت و با ثبت کلین شیت در هر ۳ بازی از سومین واگن به واگن شماره ۲ نقل مکان کرد. تراکتور تنها به دلیل اینکه ۲ گل کمتر از استقلال در این ۳ ایستگاه به ثمر رسانده است، نتوانست جایگاه نخست را تصاحب کند و فعلاً با استقرار در دومین کویه سایه به سایه آبی های پایتخت پیش می راند.

اما برخلاف این دو تیم مدعی بالانشین که در سومین ایستگاه موفق به بهبود یک رده ای جایگاه خود شدند، پرسپولیس و سپاهان با شکست در برابر همین رقبای سنتی در ایستگاه سوم، به ناچار چند واگن به عقب رفتند. شاگردان تارتار که در ایستگاه پیش به یمن تفاضل گل برتر نسبت به استقلال و تراکتور صدر نشین شده بودند حالا مجبور شد از واگن اول به پنجمین واگن نقل مکان کنند تا همراه با تیم صنعت نفت آبادان بیشترین سقوط را تجربه کرده باشد. برزلی های ایران که در دومین ایستگاه در واگن شماره ۹ مستقر بودند

در ایستگاه شماره ۳ با شکست در برابر دیگر سر نشین خوزستانی قطار لیگ با ۴ رده سقوط به سیزدهمین واگن منتقل شدند.

زردپوشان دیار زاینده رود هم اوضاع چندان بهتری نسبت به زردپوشان آبادانی نداشتند. سپاهان با باخت ۲ بر صفر در مصاف با استقلال نه تنها برای دومین بار در سه هفته طعم شکست را چشید بلکه با سه ردیف عقبگرد مجبور شد از واگن هفتم به واگن دهم کوچ کند. سپاهان خوش شانس بود که همشهری سبزپوشش در فولادشهر با وجود ده نفره شدن در برابر رقیب موفق به گلزنی و به تساوی کشاندن بازی باخته شد. ذوبی ها در سومین ایستگاه در اردوگاه خودی نتیجه بازی را به یکی از مسافران تازه وارد قطار واگذار کرده بودند اما با گلی که در دقیقه ۷۹ به ثمر رساندند هم خود از این شکست خانگی گریختند و جایگاهشان در رده ۱۲ را حفظ کردند و هم مانع آن شدند تا مس شهر بابک ۴ امتیازی شود و از سپاهان پیشی بگیرد. البته نارنجی پوشان شهر بابک با این حال با کسب یک امتیاز از فولادشهر موفق به دو رده صعود شدند.

دیگر سر نشین تازه وارد قطار لیگ هم همچون مس در ایستگاه سوم موفق به بهبود دو رده ای جایگاه خود شد. نساجی مازندران که در دو ایستگاه ابتدایی هیچ امتیازی کسب نکرده بود در سومین ایستگاه با متوقف کردن استقلال خوزستان در اردوگاه حریف اولین امتیاز را دشت و از واگن هفدهم به واگن پانزدهم کوچ کرد. آبی پوشان اهوازی هم با تک امتیازی که در این دیدار کسب کردند توانستند با تفاضل گل بهتر، خود را از قعر جدول یک ردیف بالاتر بکشند. حالا این چادرملو است که با یک امتیاز و تفاضل گل منفی ۳ مجبور شده در آخرین واگن مستقر شود. اردکانی ها پیش از این در کویه شماره ۱۵ استقرار داشتند.

شمس آذر چهارمین سر نشین تک امتیازی قطار لیگ است. این مسافر قزوینی که در ایستگاه پیش موفق به متوقف کردن فولاد در خوزستان شده بود در این ایستگاه در خانه خود در برابر حریف اراکی اش تن به شکست داد تا نه تنها موفق به افزودن بر سید اندوخته های خود نشود بلکه به ناچار از واگن شماره ۱۳ به شانزدهمین واگن کوچ کرد. آلومینیوم هم با این برتری خارج از خانه ۷ امتیازی شد؛ با این حال همچون ذوب آهن از جایگاه خود تکان نخورد و همچون هفته پیش با مستقر ماندن در چهارمین واگن به حرکت خود به سمت ایستگاه چهارم ادامه خواهد داد.

اما اگر قرار باشد از مسافرانی نام ببریم که در ایستگاه سوم بیشترین شتاب را برای حرکت به سمت واگن های بالاتر داشتند، باید نام فولاد و پیکان را در صدر این فهرست قرار دهیم. سرخپوشان اهوازی با برتری ۳ بر صفر مقابل زردپوشان آبادانی، ۵ واگن در جدول صعود کردند و از واگن شماره ۱۱ به واگن ششم رسیدند تا حالا همسایه دیوار به دیوار سرخپوشان تهرانی باشند.

پیکان نیز یکی دیگر از مسافران پرتلاش ایستگاه شماره ۳ بود. خودروسازان تهرانی با پیروزی ۳ بر ۲ مقابل خیبر، صعود ۵ رده ای را تجربه کردند و خود را از واگن شماره ۱۴ به واگن نهم رساندند. در سوی مقابل اما حریف خرم آبادی آنها که در ایستگاه دوم در واگن هشتم مستقر بود، با این شکست ۳ رده سقوط و به واگن یازدهم نقل مکان کرد تا یکی از تیم هایی باشد که هزینه صعود پیکان را با عقب نشینی خود پرداخت کرد. فجر سپاسی و گل گهر نیز از دیگر مسافرانی بودند که در ایستگاه سوم، حرکت رو به جلویی داشتند. سر نشین شیرازی قطار با برتری مقابل ملوان و مسافر سیرجانی هم با گلباران کردن رقیب اردکانی اش، علاوه بر اینکه خود سه ردیف بالاتر رفتند موجبات سقوط سه رده ای

حریفانشان را هم فراهم کردند. گل گهر حالا با ۷ امتیاز در سومین واگن مستقر است و سایه به سایه استقلال و تراکتور حرکت می کند. سیرجانی ها در چهارمین ایستگاه برای اینکه خود را به این دو تیم مدعی برسانند باید در قدم اول از سد میزبان اصفهانیشان سپاهان بگذرند و در گام دوم منتظر از دست دادن امتیاز توسط آبی پوشان تهرانی و سرخپوشان تبریزی بمانند. فجر سپاسی هم باید در شیراز از سد سبزپوشان اصفهانی بگذرد و منتظر بماند تا همسایه های بالانشینش یعنی تیم های گل گهر، آلومینیوم، پرسپولیس و فولاد امتیاز از دست بدهند بلکه خود را به واگن شماره ۳ برسانند.

این در حالی است که دو مسافر اصفهانی قطار لیگ که در ایستگاه سوم موفق به برتری در مصاف با رقبای نشده اند در صدد آن هستند تا هر طور شده در ایستگاه چهارم روی ریل پیروزی بیافتند بلکه بخشی از امتیازات از دست رفته را جبران کرده و به رده های بالاتر صعود کنند و به این ترتیب می توان پیش بینی کرد که تقابل سپاهان و مهمان سیرجانی اش و مصاف ذوب آهن با فجر در شیراز یکی از جذاب ترین و حساس ترین مسابقات ایستگاه بعدی باشد. چه اینکه طلایی پوشان اصفهانی که پیش از آغاز فصل یکی از مدعیان اصلی محسوب می شدند، حالا پس از گذشت ۳ ایستگاه، فقط ۳ امتیاز به دست آوردند و جایگاهی بهتر از کویه های میانی کسب نکرده اند و برای بازگشت به واگن های ابتدایی، مسیر سختی پیش رو دارند. ذوبی ها هم که با ۲ امتیاز، ۲ واگن عقب تر از سپاهان مستقر شده اند و هر دو می دانند که برای بهبود جایگاهشان در ادامه مسیر، نمی توانند حتی به نباختن و تقسیم امتیازات با رقبای دل خوش کنند چرا که قطار لیگ با سرعت در حال حرکت است و غفلت از تک تک امتیازات باقی مانده می تواند آنها را به رده های پایین تر سوق دهد.

واکنش پیاتزا به جانشین عرشیا به نژاد: ترسیده بود!

است، گفت: «این بازی برای ایلشن نیز یک بازی خاص بود و نخستین تجربه او در یک مسابقه دوستانه با تیم ملی محسوب می شد. به نظر من او کمی از حضور در بازی می ترسید. البته این تنها نظر شخصی من است، چون او در تمرینات عملکرد بسیار بهتری نسبت به مسابقه داشت و باید در ادامه روی این موضوع کار کنیم.»

تیم ملی والیبال ایران، در این دیدار ایلشن داوودی پور را به عنوان پاسور ثابت به میدان فرستاد. این اولین بازی ایلشن داوودی پور به عنوان یار ثابت در تیم ملی والیبال ایران بود که موفقیت آمیز برای او به پایان نرسید.

روبرتو پیاتزا در باره ایلشن داوودی پور که به جای علی رمضانی در لیست تیم ملی والیبال ایران قرار گرفته

ایلشن داوودی پور در نخستین تجربه حضورش به عنوان پاسور ثابت تیم ملی والیبال ایران، مقابل بلاروس فرصت خوبی برای درخشش پیدا نکرد و شاگردان پیاتزا در نهایت شکست خوردند.

به گزارش «ورزش سه»، تیم ملی والیبال ایران در بازی سوم تدارکاتی خود در تورنمنت چهارجانبه اوفو با نتیجه ۳ بر ۲ مغلوب بلاروس شد. سرمربی

مالیات سلامت در برابر بازار رو به گسترش دخانیات

وقتی گرانی هم حریف مصرف نمی‌شود

سمانه سلطانی

قیمت سیگار و سایر محصولات دخانی در سال‌های اخیر بارها افزایش پیدا کرده، اما بازار مصرف همچنان پابرجاست. تازه‌ترین داده‌های اقتصادی نشان می‌دهد گروه دخانیات در سه ماه نخست سال ۱۴۰۵ بیش از ۵۱ درصد افزایش قیمت ماهانه جمعی را تجربه کرده و در صدر گروه‌های کالایی از نظر رشد قیمت قرار گرفته است. با این حال، افزایش قیمت به تنهایی برای تغییر رفتار مصرف‌کننده کافی نیست؛ مسئله‌ای که بار دیگر بحث مالیات بر دخانیات، کنترل عرضه و تبلیغات این محصولات را به صدر توجه‌ها آورده است.

در ادبیات سیاست‌گذاری سلامت، مالیات یکی از مؤثرترین ابزارهای کاهش مصرف دخانیات محسوب می‌شود. سازمان جهانی بهداشت نیز توصیه می‌کند مجموع مالیات دست‌کم ۷۵ درصد قیمت خرده‌فروشی محصولات دخانی را تشکیل دهد. این سازمان تأکید دارد افزایش قیمت از طریق مالیات، به‌ویژه در میان جوانان و گروه‌های کم‌درآمد، می‌تواند مصرف را کاهش دهد.

■ مسئله فقط قیمت نیست

تجربه ایران نشان داده افزایش قیمت وقتی با سایر سیاست‌های کنترل دخانیات همراه نباشد، اثر محدودی خواهد داشت. اگر دسترسی به سیگار و سایر محصولات آسان باشد، تبلیغ غیرمستقیم آنها ادامه پیدا کند و مصرف در فیلم‌ها، شبکه‌های اجتماعی و فضاهای عمومی عادی جلوه داده شود، بخشی از اثر بازدارنده قیمت از بین می‌رود. به همین دلیل، بحث مالیات ۷۵ درصدی را نباید صرفاً یک تصمیم درآمدی برای دولت دانست. هدف اصلی چنین مالیاتی باید کاهش جذابیت اقتصادی مصرف باشد؛ یعنی محصولی که برای سلامت مضر است، هر سال نسبت به درآمد خانوار گران‌تر شود و مصرف آن به‌خصوص برای جوانان دشوارتر شود. سازمان جهانی بهداشت نیز بر همین نکته تأکید دارد و می‌گوید مالیات دخانیات زمانی بیشترین اثر را دارد که منظم افزایش پیدا کند و افزایش آن از رشد درآمد و تورم عقب نماند.

■ ایران چقدر از استاندارد فاصله دارد؟

وزارت بهداشت پیش‌تر اعلام کرده بود سهم مالیات از

قیمت محصولات دخانی در ایران حدود ۲۵ درصد است؛ رقمی که با سطح توصیه‌شده سازمان جهانی بهداشت فاصله زیادی دارد. بر اساس همین مقایسه، رسیدن مالیات به ۷۵ درصد می‌تواند تغییر بزرگی در ساختار بازار دخانیات ایجاد کند.

البته افزایش شدید مالیات بدون طراحی درست می‌تواند پیامدهایی مانند گسترش بازار غیررسمی را به همراه داشته باشد. به همین دلیل، سازمان جهانی بهداشت در کنار افزایش مالیات، بر مقابله با قاچاق و کاهش اختلاف قیمت میان محصولات مختلف نیز تأکید دارد. تجربه جهانی نشان می‌دهد وجود بازار قاچاق الزاماً به این معنا نیست که کشور باید از افزایش مالیات صرف‌نظر کند؛ بلکه نظام نظارت و ردیابی نیز باید همزمان تقویت شود.

■ بازار فقط سیگار نیست

یکی از تغییرات مهم بازار دخانیات، گسترش محصولات جدید نیکوتینی است. ویپ، محصولات حرارتی و سایر فرآورده‌های نوپدید، بخشی از بازار مصرف را تشکیل می‌دهند و همین موضوع سیاست‌گذاری را پیچیده‌تر کرده است. در گذشته اگر تمرکز سیاست‌گذار بر قیمت پاکت سیگار بود، امروز باید کل بازار نیکوتین را زیر نظر گرفت. در غیر این صورت، ممکن است افزایش مالیات روی یک محصول باعث جابه‌جایی مصرف‌کننده به محصول

ارزان‌تر یا جایگزین شود، بدون اینکه وابستگی به نیکوتین واقعاً کاهش پیدا کند.

سازمان جهانی بهداشت نیز در چارچوب سیاست‌های مالیاتی جدید، پوشش محصولات نیکوتینی و دخانی نوپدید را مهم می‌داند و بر طراحی مالیات به شکلی تأکید دارد که اختلاف قیمت میان انواع محصولات، مسیر ساده‌ای برای جایگزینی مصرف ایجاد نکند.

■ تبلیغی که مستقیم نیست، اما دیده می‌شود

بخش دیگری از مسئله به تصویر دخانیات در جامعه مربوط است. تبلیغ مستقیم ممکن است ممنوع باشد، اما مصرف سیگار یا قلیان می‌تواند از مسیرهای غیرمستقیم در فضای عمومی، شبکه‌های اجتماعی و آثار تصویری دیده شود.

این مسئله به‌خصوص برای نسل جوان اهمیت دارد. افزایش قیمت یک محصول برای نوجوان یا جوان تنها زمانی اثر پیشگیرانه دارد که همزمان پیام اجتماعی روشنی نیز درباره پرخطر بودن آن دریافت کند. در واقع، سیاست ضد دخانیات باید دو مسیر را همزمان دنبال کند: افزایش هزینه مصرف و کاهش جذابیت اجتماعی آن.

■ مالیات بیشتر، درآمد بیشتر برای سلامت

مالیات دخانیات فقط ابزار کاهش مصرف نیست؛

می‌تواند منبعی برای تأمین مالی برنامه‌های سلامت نیز باشد. سازمان جهانی بهداشت تأکید می‌کند دولت‌ها می‌توانند بخشی از درآمد حاصل از مالیات دخانیات را برای پیشگیری، درمان بیماری‌های مرتبط با مصرف دخانیات و حمایت از برنامه‌های ترک هزینه کنند.

این رویکرد یک مزیت دوگانه دارد: از یک سو مصرف‌کننده با افزایش قیمت به سمت کاهش مصرف سوق داده می‌شود و از سوی دیگر، هزینه‌های سنگین بیماری‌های ناشی از دخانیات تا حدی از محل همین مالیات جبران می‌شود.

■ افزایش قیمت بدون سیاست مکمل جواب نمی‌دهد

آمار تورم دخانیات در سال ۱۴۰۵ یک پیام روشن دارد: گران شدن این محصولات به خودی خود اتفاق افتاده است، اما هنوز نمی‌توان از آن نتیجه گرفت که سیاست کنترل مصرف موفق بوده است. گروه دخانیات در سه ماه نخست امسال بیش از ۵۱ درصد افزایش قیمت ماهانه جمعی داشته است.

اگر قرار باشد مالیات جدید نیز اعمال شود، سیاست‌گذار باید همزمان چند موضوع را ببیند: دسترسی به محصول، تبلیغات، فروش به افراد کم‌سن، قاچاق، محصولات نوپدید و برنامه‌های ترک. در غیر این صورت، ممکن است بازار تنها شکل خود را عوض کند؛ مصرف‌کننده از سیگار گران‌تر به محصول ارزان‌تر برود، از برند رسمی به بازار غیررسمی منتقل شود یا محصول سنتی را با یک فرآورده جدید نیکوتینی جایگزین کند.

در نهایت، اختلاف بر سر مالیات ۷۵ درصدی را نباید فقط به یک عدد محدود کرد. اصل بحث این است که دخانیات باید از یک کالای نسبتاً در دسترس و ارزان، به محصولی با هزینه واقعی‌تری برای مصرف‌کننده تبدیل شود؛ در کنار آن، بازار غیررسمی کنترل شود و جذابیت اجتماعی مصرف پایین بیاید.

در چنین چارچوبی، مالیات می‌تواند یکی از مهم‌ترین ابزارهای کاهش مصرف باشد؛ اما نه به‌تنهایی. دخانیات زمانی واقعاً عقب‌نشینی می‌کند که قیمت، تبلیغات، دسترسی و سیاست سلامت همزمان در یک جهت حرکت کنند.

رئیس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور خبرداد

بهسازی ۲۳۰۰ مدرسه آسیب‌دیده

با شرایط جنگی و بحران‌های اخیر نشان داده است که خدمات‌رسانی در شرایط سخت نه تنها متوقف نمی‌شود، بلکه باید منسجم‌تر و هوشمندانه‌تر ادامه پیدا کند.

رئیس سازمان نوسازی مدارس کشور یکی دیگر از اقدامات مهم این سازمان را اجرای طرح شهید عجمیان با همکاری قرارگاه عدالت‌تربیتی و نصب آموزشی برابر و مشارکت گروه‌های مردمی و جهادی عنوان کرد و گفت: در این طرح، ۷۶ هزار کلاس درس در مسیر بهسازی و شاداب‌سازی قرار گرفته است. وی افزود: مدرسه فقط یک ساختمان و کلاس درس نیست؛ مدرسه محیط شکل‌گیری شخصیت، هویت و آینده دانش‌آموزان است و باید محیطی امن، بانشاط، زیبا و امیدآفرین باشد.

خان‌محمدی با قدردانی از گروه‌های جهادی و مردمی حاضر در این طرح اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های طرح شهید عجمیان، شکل‌گیری یک حرکت گسترده مردمی در کنار دولت است؛ حرکتی که نشان می‌دهد برای ارتقای کیفیت مدارس، تنها منابع دولتی کافی نیست و سرمایه اجتماعی مردم می‌تواند به یک ظرفیت بزرگ برای تحول در محیط‌های آموزشی تبدیل شود.

معاون وزیر آموزش و پرورش با اشاره به برنامه توسعه انرژی‌های

رئیس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با اشاره به اقدامات سازمان نوسازی مدارس کشور برای مدیریت شرایط دشوار و جبران آسیب‌های واردشده به فضاهای آموزشی گفت: یکی از اقدامات مهم، بهسازی ۱۳۰۰ مدرسه آسیب‌دیده بود تا جریان تعلیم و تربیت با کمترین وقفه ادامه پیدا کند. همچنین تفاهم‌نامه تجهیز ۱۲ هزار مدرسه به نیروگاه خورشیدی منعقد شده است.

به گزارش ایسنا، حمیدرضا خان‌محمدی با اشاره به اقدامات سازمان نوسازی مدارس کشور برای مدیریت شرایط دشوار و جبران آسیب‌های واردشده به فضاهای آموزشی اظهار کرد: یکی از اقدامات مهم، بهسازی یک هزار و ۳۰۰ مدرسه آسیب‌دیده بوده است تا جریان تعلیم و تربیت با کمترین وقفه ادامه پیدا کند و دانش‌آموزان هرچه سریع‌تر به محیط‌های آموزشی ایمن و مناسب بازگردند.

وی افزود: در چنین شرایطی، مأموریت سازمان نوسازی مدارس تنها ساخت مدرسه جدید نیست؛ بلکه حفظ استمرار آموزش، بازگرداندن فضاهای آسیب‌دیده به چرخه خدمت و تأمین محیطی ایمن، استاندارد و شایسته برای دانش‌آموزان، در اولویت قرار دارد.

خان‌محمدی ادامه داد: تجربه دوران دفاع مقدس و همچنین مواجهه کشور

تجدیدپذیر در مدارس کشور گفت: در استای کاهش هزینه‌های انرژی، استفاده از ظرفیت‌های انرژی پاک و حرکت به سمت مدارس پایدار، تفاهم‌نامه تجهیز ۱۲ هزار مدرسه به نیروگاه خورشیدی منعقد شده است.

وی افزود: این طرح علاوه بر آنکه می‌تواند به مدیریت مصرف انرژی در مدارس کمک کند، یک اقدام فرهنگی و تربیتی نیز محسوب می‌شود؛ چراکه مدرسه باید محل آموزش عملی مفاهیمی همچون حفظ محیط‌زیست، مصرف بهینه انرژی و استفاده از منابع تجدیدپذیر باشد. خان‌محمدی ادامه داد: بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، حدود ۱۰ هزار نیروگاه در آستانه سال تحصیلی جدید به بهره‌برداری خواهد رسید و تلاش داریم این حرکت را به یک الگوی پایدار در مدارس کشور تبدیل کنیم.

رئیس سازمان نوسازی مدارس کشور با تأکید بر نقش بی‌بدیل خیرین در توسعه فضاهای آموزشی کشور گفت: امروز بیش از ۵۰ درصد فعالیت‌های مدرسه‌سازی با مشارکت خیرین انجام می‌شود و تعهدات خیرین مدرسه‌ساز در سال ۱۴۰۴ به بیش از ۲۸ هزار میلیارد تومان رسیده است.

وی افزود: این ارقام تنها بیانگر منابع مالی نیست؛ بلکه نشان‌دهنده عمق اعتماد مردم به آینده کشور و سرمایه اجتماعی عظیمی است که در جامعه وجود دارد.

سفری به خانه‌های تاریخی استان اصفهان

خانه‌هایی که هنوز نفس تاریخ در آنها جاری است

خانه مشیرالملک

خانه تاریخی امامی

خانه تاریخی اهل‌بیت

گلناز قدیری

است که خانه قدیمی اگر صرفاً به عنوان یک ساختمان حفظ شود، ممکن است در بلندمدت دوباره با مشکل فرسودگی روبه‌رو شود. اما اگر مرمت با کاربری مناسب همراه شود، خود بنا می‌تواند بخشی از اقتصاد گردشگری شهر را فعال کند.

کافه، اقامتگاه سنتی، موزه، مرکز فرهنگی، خانه هنرمندان یا فضای رویدادهای گردشگری می‌تواند برای برخی از این بناها تعریف شود؛ البته به شرط آنکه تغییر کاربری به اصالت معماری آسیب نزند. در اصفهان، این نگاه اهمیت دوچندانی دارد؛ چراکه شهر و استان همزمان با میراث جهانی و مجموعه بزرگی از بناهای ثبت ملی مواجه‌اند و گردشگر خارجی و داخلی معمولاً به دنبال تجربه‌ای فراتر از بازدید چند بنای مشهور است.

خانه تاریخی می‌تواند همان حلقه گمشده باشد؛ جایی که گردشگر در آن نه فقط یک اثر تاریخی، بلکه سبک زندگی گذشته را تجربه کند.

■ اصفهان را از پشت در خانه‌ها بشناسیم

خانه‌های تاریخی استان اصفهان شاید به اندازه میدان نقش جهان یا سی‌وسه‌پل شناخته شده نباشند، اما برای شناخت لایه‌های پنهان تاریخ منطقه اهمیت زیادی دارند. آنها نشان می‌دهند مردم در دوره‌های مختلف چگونه زندگی می‌کردند، چگونه با اقلیم کنار می‌آمدند، چه فضایی برای مهمان و خانواده در نظر می‌گرفتند و ثروت و جایگاه اجتماعی چگونه در معماری خانه بازتاب پیدا می‌کرد.

از مشیرالملک در قلب اصفهان تا نوربان نجف‌آباد، امامی نائین و ابهری‌های خوانسار، هرکدام بخشی از این روایت گسترده‌اند.

شاید بهترین شیوه برای دیدن اصفهان تاریخی، این باشد که پس از تماشای بناهای مشهور، مسیر را به سمت کوچه‌های قدیمی ادامه دهیم و از پشت دیوارهای بلند خانه‌ها، با بخشی از تاریخی آشنا شویم که کمتر در کتاب‌های رسمی دیده می‌شود؛ تاریخ مردم، خانه‌ها و زندگی روزمره.

حفاظت از این بناها نیز فقط حفظ چند دیوار قدیمی نیست؛ حفظ بخشی از حافظه شهری و فرهنگی استان است. خانه‌ای که امروز مرمت می‌شود، می‌تواند فردا به مقصد گردشگری، محل فعالیت فرهنگی و بخشی از اقتصاد محلی تبدیل شود؛ اما خانه‌ای که تخریب شود، دیگر فرصتی برای روایت دوباره تاریخ نخواهد داشت.

است. این بنا ریشه در دوره صفوی دارد و در دوره قاجار نیز تغییراتی در آن ایجاد شده است. خانه در گذشته از چند واحد تشکیل می‌شده و بعدها به خاندان امامی و امام جمعه شهر تعلق داشته است. بازدید از چنین خانه‌ای برای گردشگر فرصتی است تا تفاوت معماری در مناطق مختلف استان را ببیند. اصفهان و نائین در یک استان قرار دارند، اما شرایط اقلیمی، مصالح و شیوه سازگاری با محیط، تفاوت‌هایی در معماری خانه‌های آنها ایجاد کرده است.

■ خوانسار؛ خانه‌هایی میان باغ و کوچه

در خوانسار نیز خانه‌های تاریخی بخشی از جاذبه فرهنگی شهر هستند. خانه تاریخی ابهری‌ها از جمله بناهای دوره قاجار است که پس از بازسازی، معماری، نقاشی‌ها و گچ‌بری‌های آن امکان شناخت بیشتری از معماری خانه‌های قاجاری منطقه فراهم کرده است.

خوانسار به دلیل باغ‌ها، بافت سنتی و ویژگی‌های طبیعی خود، این امکان را دارد که گردشگری خانه‌های تاریخی با گردشگری طبیعت پیوند بخورد. در چنین مسیری، خانه تاریخی دیگری مقصد منفرد نیست و می‌تواند بخشی از یک تجربه کامل شهری باشد؛ تجربه‌ای که از کوچه‌های قدیمی آغاز می‌شود و به معماری، باغ و زندگی محلی می‌رسد.

■ خانه‌هایی که دیگر نیستند

اما روایت خانه‌های تاریخی استان فقط روایت بناهای باقی‌مانده نیست. بخشی از این میراث در سال‌های اخیر از بین رفته یا در معرض خطر قرار گرفته است. تخریب خانه تاریخی امینی در خمینی‌شهر در سال ۱۴۰۴ نمونه‌ای از همین نگرانی است. این بنا از نمونه‌های معماری اعیانی دوره قاجار بود و در حالی تخریب شد که روند مقدماتی ثبت ملی آن در حال پیگیری بود. پرونده این خانه بار دیگر بحث ضعف ضمانت‌های حقوقی برای حفاظت از بناهایی را مطرح کرد که هنوز ثبت نهایی نشده‌اند. این اتفاق اهمیت یک نکته را بیشتر می‌کند: گردشگری زمانی می‌تواند به حفاظت از خانه‌های تاریخی کمک کند که بنا پیش از آن از چرخه تخریب خارج شده و برای آن کاربری و مدل اقتصادی مناسبی تعریف شده باشد.

■ خانه تاریخی؛ مقصدی برای گردشگری امروز

تجربه بسیاری از شهرهای تاریخی نشان داده

حیات باز می‌شود. حوضخانه بنا نیز با نورگیرها و شیشه‌های رنگی، بازی نور و رنگ را به بخشی از معماری تبدیل کرده است.

برای گردشگری امروز، جذابیت این خانه در همین جزئیات است؛ گردشگر به جای تماشای یک بنای صرفاً تاریخی، با مجموعه‌ای از عناصر معماری مواجه می‌شود که در کنار هم شیوه زندگی یک خانواده ثروتمند اصفهانی را بازسازی می‌کنند.

■ خانه‌های اصفهان؛ حافظان سبک زندگی

در میان خانه‌های تاریخی شهر، بناهایی مانند خانه‌های خاندان‌های تاجری و روحانی، بخش دیگری از تاریخ اجتماعی اصفهان را روایت می‌کنند. این خانه‌ها فقط محل سکونت نبودند؛ در بسیاری از آنها روابط تجاری، دیدارهای خانوادگی، فعالیت‌های اجتماعی و حتی بخشی از مناسبات سیاسی و فرهنگی شهر شکل می‌گرفت.

همین ویژگی باعث می‌شود گردش در خانه‌های تاریخی تفاوتی جدی با بازدید از بسیاری از بناهای عمومی داشته باشد. مسجد و مدرسه بیشتر تاریخ رسمی را روایت می‌کنند، اما خانه تاریخی، از تاریخ زندگی روزمره را در خود نگه داشته است؛ از آشپزخانه و حیاط گرفته تا اتاق مهمان و ارس‌های شاه‌نشین.

■ تاریخ در خارج از مرکز شهر

استان اصفهان فقط شهر اصفهان نیست و خانه‌های تاریخی ارزشمند آن نیز در شهرستان‌ها پراکنده‌اند. یکی از نمونه‌های جالب، خانه نوربان در نجف‌آباد است؛ بنایی متعلق به اواخر دوره قاجار و اوایل پهلوی اول که در بافت تاریخی نصیران شهر قرار دارد. این خانه دارای حیاط مرکزی، هشتی ورودی و فضاهای پیرامونی است و حدود ۱۲۰ سال قدمت دارد. وجود چنین بناهایی نشان می‌دهد معماری خانه‌های تاریخی در استان، یک الگوی محدود به مرکز اصفهان نبوده است. شهرهایی مانند نجف‌آباد نیز با توجه به پیشینه شهری و اقتصادی خود، خانه‌هایی را در دل بافت تاریخی شکل داده‌اند که امروز می‌توانند مقصد گردشگری فرهنگی باشند.

■ خانه‌های تاریخی نائین؛ معماری در حاشیه کویر

در نائین، معماری خانه‌ها بیش از هر چیز با اقلیم کویری گره خورده است. خانه تاریخی امامی در محله کلوان یکی از نمونه‌های این نوع معماری

در اصفهان، تاریخ فقط در میدان نقش جهان، مسجدها و پل‌های تاریخی خلاصه نمی‌شود. بخش مهمی از هویت این استان را می‌توان در خانه‌هایی جست‌وجو کرد که زمانی محل زندگی تاجران، عالمان، سیاستمداران و خانواده‌های صاحب‌نام بوده‌اند؛ خانه‌هایی با حیاط‌های مرکزی، حوض‌های فیروزه‌ای، ارس‌های رنگارنگ، شاه‌نشین‌های پرآیین و اتاق‌هایی که معماری آنها بخشی از سبک زندگی ایرانی را روایت می‌کند. از خانه‌های اعیانی بافت تاریخی اصفهان تا خانه‌های قدیمی نجف‌آباد، نائین و خوانسار، گستره خانه‌های تاریخی استان به اندازه‌ای است که می‌تواند خود به‌تنهایی یک مسیر گردشگری جذاب باشد. اهمیت این بناها فقط در زیبایی معماری آنها نیست؛ هر خانه، سندی از شیوه زندگی، اقتصاد، فرهنگ و روابط اجتماعی دوره‌ای از تاریخ ایران است.

■ وقتی خانه، خودش یک روایت تاریخی است

خانه‌های تاریخی اصفهان معمولاً حول یک حیاط مرکزی شکل گرفته‌اند؛ فضایی که در معماری سنتی ایران نقش قلب خانه را داشته است. اتاق‌ها و تالارها پیرامون حیاط قرار می‌گرفتند و اندرونی و بیرونی، تابستان‌نشین و زمستان‌نشین و فضاهای خدماتی، هرکدام جایگاه مشخصی داشتند.

این الگو فقط برای زیبایی طراحی نشده بود. جهت قرارگیری اتاق‌ها، ارتفاع بنا، حوض آب، باغچه‌ها و حتی نوع بازشوها با شرایط اقلیمی اصفهان ارتباط داشتند. به همین دلیل، بازدید از این خانه‌ها را می‌توان نوعی درس معماری اقلیمی نیز دانست؛ معماری‌ای که بدون فناوری‌های امروزی، برای مقابله با گرما، سرما و کمبود آب راهکارهای خاص خود را پیدا کرده بود.

■ مشیرالملک؛ تماشای ظرافت از نزدیک

خانه مشیرالملک را می‌توان یکی از شاخص‌ترین نمونه‌های خانه‌های تاریخی اصفهان دانست. این بنا با تالارهای پرتزئین، ارس‌های بزرگ، نقاشی، گچ‌بری و آینه‌کاری، تصویری از معماری خانه‌های اعیانی دوره قاجار ارائه می‌دهد.

یکی از فضاهای شاخص خانه، تالاری است که در انتهای خود شاه‌نشین دارد و با ارس‌ی عریض به

پاییز ۱۴۰۵ میان گرما و بارش‌های امیدبخش

ال نینو به داد خشکسالی ایران می‌رسد؟

مناطق بارندگی بیشتر و در برخی دیگر افزایش خطر خشکسالی رخ می‌دهد. این سازمان همزمان بر اهمیت آمادگی در برابر بارش‌های حدی تأکید دارد.

■ آیا امسال از خشکسالی بیرون می‌آییم؟

اگر منظور از «خروج از خشکسالی» بهتر شدن وضعیت بارش‌ها باشد، پاسخ می‌تواند مثبت و امیدوارکننده باشد. اگر ال نینوی قوی طبق پیش‌بینی‌ها ادامه پیدا کند و سایر الگوهای جوی نیز با آن همراه شوند، احتمال یک پاییز و زمستان مطلوب‌تر از سال‌های خشک اخیر افزایش پیدا کرده است. اما اگر منظور، بازگشت منابع آب کشور به شرایط عادی باشد، پاسخ فعلاً «خیر» است.

حتی پژوهش‌های جدید درباره خشکسالی ایران تأکید می‌کنند که این پدیده حاصل تعامل چندین عامل اقیانوسی و جوی است و ENSO تنها یکی از آنهاست. یک مطالعه منتشرشده در سال ۲۰۲۶ نشان داده است که برخی شاخص‌های اقلیمی دیگر نیز می‌توانند در دوره‌های زمانی طولانی‌تر، نقش مهمی در پیش‌بینی خشکسالی ایران داشته باشند.

ضمن اینکه تغییر اقلیم، طول دوره‌های خشک را در منطقه افزایش داده و فصل‌های خنک و بارشی را کوتاه‌تر کرده است؛ بنابراین حتی بارش‌های بهتر یک یا دو فصل، الزاماً روند بلندمدت تنش آبی را معکوس نمی‌کند.

■ فرصت بارش، نه مجوز مصرف بیشتر

شاید مهم‌ترین نکته برای پاییز امسال همین باشد. ال نینو می‌تواند یک فرصت اقلیمی ایجاد کند؛ فرصتی برای بهبود بارش، تغذیه بخشی از منابع آبی، تقویت پوشش گیاهی، کاهش فشار خشکسالی کشاورزی و بهتر شدن شرایط برخی رودخانه‌ها و سدها. اما این فرصت تنها زمانی به نتیجه تبدیل می‌شود که همزمان مدیریت آب نیز تغییر کند. اگر بارش‌های مناسب رخ دهد و در مقابل، برداشت از منابع زیرزمینی همچنان ادامه یابد، گشت‌های پرمصرف افزایش پیدا کند و مصرف شهری و صنعتی بدون اصلاح الگو پیش برود، بخش قابل توجهی از این دستاورد دوباره از بین خواهد رفت.

حتی بیشتر شدن بارش نیز اگر به شکل سیلاب‌های تند و کوتاه‌مدت باشد، الزاماً به معنای افزایش ذخیره آب نیست. بنابراین برای سال آبی ۱۴۰۵-۱۴۰۶، موضوع فقط «چقدر باران می‌آید؟» نیست؛ بلکه پرسش مهم‌تر این است که از بارانی که می‌آید، چه مقدار ذخیره می‌شود؟

ال نینوی ۱۴۰۵ برخلاف بسیاری از پیش‌بینی‌های مبهم سال‌های گذشته، اکنون به یک رخداد بسیار محتمل و حتی قوی تبدیل شده است. NOAA از احتمال بالای یک ال نینوی بسیار قوی در پاییز و زمستان می‌گوید، سازمان جهانی هواشناسی روند تقویت آن را تأیید کرده و سازمان هواشناسی ایران نیز احتمال بارش‌های نرمال تا فراتر از نرمال در نیمه دوم پاییز را مطرح کرده است.

در عین حال، ابتدای پاییز می‌تواند گرم باشد و همین موضوع نشان می‌دهد که «بارش بیشتر» و «هوای خنک‌تر» الزاماً همزمان رخ نمی‌دهند. همچنین توزیع جغرافیایی بارش‌ها می‌تواند متفاوت باشد و حتی در شرایط ال نینوی قوی، برخی مناطق مرکزی کشور الزاماً سهم بارشی بیشتری دریافت نکنند. پس برای ایران، ال نینو را باید نه ناجی قطعی و نه تهدید مطلق دانست؛ بلکه یک فرصت مهم اما محدود است.

بالا تر از میانگین بلندمدت بود؛ اما در همین زمان، بارش در ۱۹ استان همچنان منفی بود و تفاوت‌های منطقه‌ای بسیار چشمگیر باقی مانده بود. یعنی عبور میانگین کشوری از نرمال، الزاماً به معنی پایان خشکسالی در همه استان‌ها نیست.

■ پژوهش تازه چه می‌گوید؟

یک مطالعه تازه منتشرشده در سال ۲۰۲۶ در Journal of Hydrology: Regional Studies نیز نشان می‌دهد اثر ENSO بر بارش ایران واقعی است، اما در همه مناطق یکسان نیست.

این پژوهش با بررسی داده‌های سال‌های ۱۹۶۰ تا ۲۰۱۹ در حوضه‌های مختلف ایران نشان داده است که در دوره‌های ال نینو، در بیشتر زیرحوضه‌های کشور ناهنجاری مثبت بارش بیشتر دیده شده و در مجموع اثر ال نینو بر بارش ایران از اثر لاتینا منظم‌تر بوده است. اما نکته بسیار مهم‌تر این تحقیق، تفاوت منطقه‌ای است. در شرایط ال نینوی قوی، مرکز ایران در این مطالعه حتی با کاهش حدود ۱۵ درصدی بارش مواجه شده، در حالی که در جنوب شرق افزایش بارش می‌تواند به حدود ۶۰ تا ۸۰ درصد برسد. بنابراین نمی‌توان نسخه واحدی برای کل کشور پیچید و گفت «ال نینو یعنی باران بیشتر برای همه ایران».

این یافته برای استان‌هایی مانند اصفهان و بخش‌های مرکزی کشور اهمیت ویژه‌ای دارد. اگر بارش‌های بهتر بیشتر در غرب، جنوب‌غرب یا جنوب کشور متمرکز شود، اثر آن بر منابع آب مرکزی کشور الزاماً به همان اندازه نخواهد بود.

■ غرب و جنوب‌غرب؛ امید بیشتر، خطر بیشتر

بر اساس اظهارات اخیر رئیس مرکز ملی اقلیم سازمان هواشناسی، نیمه دوم پاییز می‌تواند یکی از دوره‌های مهم بارشی امسال باشد. او حتی نسبت به احتمال افزایش خطر سیلاب در استان‌هایی مانند خوزستان، ایلام و کرمانشاه هشدار داده است.

اینجا یکی دیگر از تناقض‌های ال نینوی امسال خود را نشان می‌دهد: بارش زیاد همیشه معادل جبران خشکسالی نیست.

اگر بارندگی در قالب چند سامانه بسیار شدید و کوتاه‌مدت اتفاق بیفتد، ممکن است بخش قابل توجهی از آب به صورت روان آب از دسترس خارج شود و به جای نفوذ تدریجی در خاک و تغذیه آبخوان، به سیلاب، فرسایش خاک و خسارت تبدیل شود.

سازمان جهانی هواشناسی نیز در گزارش اخیر خود تأکید کرده است که الگوهای بارش ناشی از ال نینو در نقاط مختلف جهان متفاوت است؛ در برخی

الگوهای جوی می‌توانند نتیجه نهایی را تغییر دهند. این موضوع از نظر تصمیم‌گیری اهمیت زیادی دارد؛ زیرا ممکن است یک ال نینوی بسیار قوی داشته باشیم، اما بارش همه استان‌ها به یک اندازه افزایش پیدا نکند. حتی در صورت افزایش میانگین بارش کشور، ممکن است بعضی مناطق همچنان کم‌بارش بمانند.

■ پاییز با گرما آغاز می‌شود

در کنار امید به بارش بیشتر، پیش‌بینی‌های جدید یک نکته مهم دیگر را هم مطرح می‌کنند: شروع پاییز احتمالاً گرم خواهد بود.

آخرین گزارش‌های مبتنی بر خروجی پیش‌بینی‌های سازمان هواشناسی نشان می‌دهد در مهرماه، دمای بیشتر مناطق کشور می‌تواند حدود یک تا دو درجه سانتی‌گراد بالاتر از نرمال باشد؛ در شرق کرمان و شمال سیستان و بلوچستان این افزایش حتی ممکن است به سه درجه برسد. همزمان، پیش‌بینی‌ها از وضعیت بارشی نرمال تا فراتر از نرمال در ادامه پاییز حکایت دارند. در نتیجه، احتمالاً پاییز ۱۴۰۵ از همان ابتدا نسخه ساده‌ای برای کشور نخواهد داشت. ممکن است مهرماه همچنان گرم و تا به تخییر بالا همراه باشد، اما با گذشت زمان، شرایط بارشی تقویت شود.

این مسئله برای مدیریت آب اهمیت دارد؛ زیرا بارندگی زمانی ارزش واقعی برای منابع آب ایجاد می‌کند که بتواند از مرحله بارش عبور کند و به خاک، رودخانه، سد و سفره‌های زیرزمینی برسد. گرمای بیشتر در ابتدای پاییز می‌تواند تبخیر و مصرف آب را بالا نگه دارد و بخشی از اثر بارش‌های زود هنگام را کاهش دهد.

■ ال نینو خشکسالی را برمی‌دارد؛ اما نه یک‌شبه

اینجا باید میان خشکسالی هواشناسی و بحران آب تفاوت قائل شد. اگر بارندگی در پاییز و زمستان افزایش پیدا کند، نخستین اثر آن می‌تواند کاهش شدت خشکسالی هواشناسی باشد؛ یعنی شاخص‌های بارش نسبت به میانگین بلندمدت بهتر شوند. اما رفع کامل کمبود آب در رودخانه‌ها، سدها، خاک و آبخوان‌ها زمان بیشتری می‌خواهد.

این موضوع برای ایران اهمیت ویژه‌ای دارد، زیرا کشور فقط با کمبود بارش یک فصل مواجه نیست؛ افت منابع آب زیرزمینی و برداشت‌های طولانی‌مدت از آبخوان‌ها، مسئله‌ای چندساله است. به همین دلیل حتی اگر یک سال بارندگی مناسب داشته باشیم، نمی‌توان از بازگشت فوری وضعیت منابع آب به شرایط عادی صحبت کرد.

برای نمونه، داده‌های سازمان هواشناسی در مرداد ۱۴۰۵ نشان می‌دهد تا ۱۹ مرداد، بارش تجمعی کشور به ۲۲۹.۹ میلی‌متر رسیده بود که در مقیاس ملی حدود ۰.۷ درصد

حبیب زاهدی

پاییز امسال در ایران با یک تناقض اقلیمی آغاز می‌شود؛ از یک سو نشانه‌های تقویت یک ال نینوی بسیار قوی در اقیانوس آرام، امید به افزایش بارش‌ها را بیشتر کرده و از سوی دیگر پیش‌بینی‌های هواشناسی از گرم‌تر بودن ابتدای پاییز حکایت دارد. حالا پرسش اصلی این است که اگر بارش‌های پاییزی واقعاً افزایش پیدا کند، آیا می‌توان انتظار داشت بخشی از خسارت خشکسالی‌های سال‌های گذشته جبران شود یا نه؟ پاسخ کارشناسان، یک «بله» یا «خیر» ساده نیست. ال نینو می‌تواند احتمال بارش نرمال تا فراتر از نرمال را در بخش‌هایی از ایران افزایش دهد، اما این پدیده به‌تنهایی قادر نیست بحران آب کشور را حل کند. حتی اگر پاییز و زمستان پر بارش باشند، نحوه توزیع بارش، زمان وقوع آن، شدت بارندگی، وضعیت دما و شرایط منابع زیرزمینی تعیین می‌کند که این بارش در نهایت چقدر به آب قابل استفاده تبدیل شود.

■ ال نینوی امسال واقعاً قوی است

آنچه امسال رخ می‌دهد، دیگر صرفاً یک احتمال دوردست نیست. مرکز پیش‌بینی اقلیمی آمریکا، NOAA، در تازه‌ترین ارزیابی خود اعلام کرده است که ال نینو در حال تقویت است و با احتمال بسیار بالا تا اوایل ۲۰۲۷ ادامه خواهد داشت. این مرکز در ارزیابی مردادماه، احتمال وقوع یک ال نینوی «بسیار قوی» در پاییز و زمستان نیمکره شمالی را بیش از ۹۰ درصد اعلام کرده است. شاخص دمای سطح آب در منطقه نینو ۳.۴ نیز در حال افزایش است و مدل‌ها اوج شدت این رویداد را در ماه‌های پایانی سال میلادی پیش‌بینی می‌کنند. سازمان جهانی هواشناسی نیز در گزارش اقلیمی پایان ژوئیه اعلام کرده است که یک ال نینوی قوی در حال شکل‌گیری است و انتظاری رود طی ماه‌های اوت تا اکتبر ۲۰۲۶ تشدید شود. بر اساس میانگین چندمدلی این سازمان، ناهنجاری دمای سطح آب اقیانوس آرام در فصل اوت تا اکتبر حدود ۲.۹ درجه سانتی‌گراد برآورد شده و روند تقویت پدیده تا نوامبر ادامه خواهد داشت. بنابراین، درباره اصل شکل‌گیری و قدرت ال نینوی امسال تردید چندانی وجود ندارد؛ مسئله اصلی برای ایران، چگونگی ترجمه این پدیده اقیانوسی به بارش در داخل کشور است.

■ ایران چه سهمی از بارش ال نینو می‌گیرد؟

احد وظیفه، رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی، در نشست خبری اخیر گفت شدت ال نینوی امسال در مقایسه با سابقه ۵۰ تا ۶۰ سال گذشته کم‌سابقه است. به گفته او، شاخص‌های اقلیمی از احتمال بارش‌های نرمال تا فراتر از نرمال در نیمه دوم پاییز حکایت دارند.

وظیفه البته یک نکته مهم را هم مورد تأکید قرار داده است: رابطه میان ال نینو و بارش ایران قطعی و یک‌به‌یک نیست. بر اساس سابقه آماری، در بسیاری از سال‌های ال نینویی بارش در خاورمیانه و جنوب‌غرب آسیا در حد نرمال یا بیشتر از نرمال بوده، اما عوامل دیگری نیز در تعیین وضعیت بارش ایران دخالت دارند. به گفته او، دمای اقیانوس هند، شرایط اقیانوس اطلس، مسیر سامانه‌های بارشی، وضعیت پرفشار سیبری و دیگر

مدیرعامل شرکت مخابرات منطقه فارس خبرداد:

اجرای سه پروژه کلیدی فارس برای توسعه زیرساخت‌های ارتباطی

کرد: در انتظار تامین و تجهیز فیبر نوری مورد نیاز هستیم و این طرح نیز طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده، به‌طور کامل به سرانجام خواهد رسید.

■ توسعه ۲۰۰ ساینی تلفن همراه در ۲ سال اخیر و نوسازی مستمر شبکه

مدیرعامل شرکت مخابرات منطقه فارس در ادامه به توسعه شبکه تلفن همراه اشاره کرد و گفت: به‌طور مستمر نسبت به افزایش ساینی‌های تلفن همراه اقدام می‌کنیم، به گونه‌ای که سالانه نزدیک به ۱۰۰ ساین جدید به شبکه افزوده می‌شود و در مجموع ۲ سال گذشته، ۲۰۰ ساین به ظرفیت استان اضافه شده است.

محمودی با تاکید بر ارتقای کیفیت اینترنت پرسرعت، تصریح کرد: نوسازی و به‌روزرسانی ساینی‌های شهری به‌طور مرتب در دست اجراست و در مناطق روستایی نیز مطابق با برنامه‌های مصوب، روند توسعه ادامه دارد.

وی درباره قطعی‌های گاه‌به‌گاه ارتباطی توضیح داد: عملیات نوسازی ساینی‌های تلفن همراه به‌صورت پویا و با سرعت بالا انجام می‌شود و در برخی موارد، همکاران فنی ما برای نصب قطعات جدید، ساینی‌ها را به‌صورت مرحله‌ای خاموش و روشن می‌کنند که این امر دلیل اصلی قطعی‌های موقتی در برخی نقاط است.

وی ادامه داد: این فرایند بخشی از پروژه‌های اساسی و حیاتی شبکه محسوب می‌شود که قطعاً منافع بلندمدت آن برای مشتریان محسوس خواهد بود.

در جهت کاهش دغدغه‌های عمومی مرتبط با مصرف برق به شمار می‌رود.

■ فیبررسانی به دستگاه‌های اجرایی؛ تکمیل ۹۶ درصدی شبکه بانکی

وی در ادامه به دومین پروژه اولویت‌دار این شرکت اشاره کرد و گفت: طرح فیبررسانی به‌تمامی دستگاه‌های اجرایی استان را با سرعت بالا دنبال می‌کنیم و خوشبختانه این روند رو به تکمیل است.

مدیرعامل شرکت مخابرات منطقه فارس تصریح کرد: در حال حاضر بیش از ۹۶ درصد از شعب بانک‌های استان تحت پوشش فیبر نوری قرار گرفته‌اند و سایر

مدیرعامل شرکت مخابرات منطقه فارس از اجرای سه طرح اساسی شامل انتقال تلفن‌های ثابت به بستر فیبر نوری، فیبررسانی به دستگاه‌های اجرایی و احداث مسیرهای دوم فیبر نوری در استان خبر داد و گفت: این پروژه‌ها علاوه بر افزایش کیفیت ارتباطات، نقش چشمگیری در صرفه‌جویی مصرف برق دارند.

هومان محمودی در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا یکی از مهم‌ترین اقدامات جاری این شرکت را مهاجرت تلفن‌های ثابت از شبکه کابلی مسی به بستر فیبر نوری عنوان کرد و افزود: این پروژه از آبان‌ماه سال گذشته کلید خورده و هم‌اکنون با جدیت در حال پیگیری است. وی با اشاره به پیشرفت روزافزون این طرح افزود: به‌طور میانگین، هفته‌ای حدود ۸۰۰ خط تلفن ثابت به شبکه فیبر نوری منتقل می‌شوند، اگرچه عملیات از مرکز استان آغاز شده و شهرستان‌ها نیز به‌تدریج در دستور کار قرار دارند، اما اولویت نخست بر اساس دستورالعمل ابلاغی، با مرکز استان است.

مدیرعامل شرکت مخابرات منطقه فارس تأکید کرد: روند اجرا سرعت مطلوبی دارد و در چارچوب برنامه‌های پنج‌ساله، شاهد انتقال کامل شبکه تلفن ثابت شیراز و به‌تبع آن، تمامی شهرستان‌های استان از سیم مسی به فیبر نوری خواهیم بود.

محمودی با اشاره به مزایای این طرح اظهار کرد: این مهاجرت تأثیری چشمگیر در کاهش مصرف برق دارد، چراکه شبکه مخابرات از جمله مصرف‌کنندگان عمده انرژی محسوب می‌شود و اجرای این پروژه ضمن صرفه‌جویی قابل‌ملاحظه در حوزه انرژی، گامی مؤثر

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خبرداد

تحقق ظرفیت ۱۰۰۰ مگاواتی انرژی خورشیدی در اصفهان

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری اصفهان از افتتاح ۱۷۰۰ پروژه عمرانی در سطح استان خبر داد و گفت: با اتصال نیروگاه‌های خورشیدی جدید به شبکه،

افق تولید انرژی خورشیدی اصفهان تا پایان سال به ۱۰۰۰ مگاوات می‌رسد.

به گزارش خبرنگاری ایما از اصفهان، علیرضا قاری قرآن در آیین بهره‌برداری از پروژه‌های انرژی خورشیدی در کاشان، با گرامیداشت هفته دولت و یادآوری تلاش مجموعه‌ها در شرایط دشوار اظهار کرد: سال جاری حدود ۱۷۰۰ پروژه عمرانی در حوزه‌های مختلف شهری، روستایی و دستگاه‌های اجرایی استان اصفهان به بهره‌برداری می‌رسد.

وی با اشاره به سهم چشمگیر کاشان افزود: این شهرستان پس از اصفهان، به‌عنوان دومین شهرستان و دومین شهر بزرگ استان، بیشترین حجم پروژه‌های قابل افتتاح را به خود اختصاص داده است و پویایی بسیار خوبی در اجرای طرح‌های عمرانی استان مشاهده می‌شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری اصفهان با اشاره به پروژه‌های کلان انرژی خورشیدی در استان عنوان کرد: از بر نامه ۵ هزار مگاواتی محول شده به اصفهان در این دولت، تاکنون حدود ۶۰۰ تا ۶۵۰ مگاوات به شبکه برق متصل شده است.

قاری قرآن با تأکید بر اینکه افق استان دستیابی به ظرفیت نزدیک به یک هزار مگاوات تا پایان سال جاری است، تصریح کرد: این پروژه‌ها از مقیاس‌های کوچک (۲ تا ۲۰ مگاواتی) تا ساینی‌های بزرگ ۶۰۰ و ۱۰۰۰ مگاواتی برنامه‌ریزی شده‌اند تا سقف ۵ هزار مگاوات تا پایان عمر دولت محقق شود.

وی خاطر نشان کرد: پروژه خورشیدی کاشان به دلیل مجاورت با شبکه صنعتی این شهرستان، ویژگی منحصربه‌فردی دارد، به نحوی که انرژی تولیدی آن از طریق بورس به‌طور مستقیم در اختیار واحدهای صنعتی قرار می‌گیرد و این طرح به‌عنوان یکی از پروژه‌های شاخص کشور به شمار می‌رود.

جهش ۲۸ برابری ظرفیت نیروگاه‌های مگاواتی فارس در انرژی خورشیدی

استان فارس با بهره‌مندی از ۳۰۰ روز آفتابی و میانگین تابش ۲ تا ۲ هزار و ۲۰۰ کیلووات‌ساعت بر مترمربع در سال، در ۲ سال اخیر شتابی کم‌سابقه در توسعه نیروگاه‌های خورشیدی تجربه کرده است؛ به گونه‌ای که ظرفیت نصب شده پشت‌بامی ۲۸ برابر شده و برنامه‌ریزی برای دستیابی به بیش از ۲ هزار مگاوات تولید برق خورشیدی در دستور کار قرار دارد.

مجری توسعه نیروگاه‌های خورشیدی شرکت توزیع نیروی برق استان فارس، با اشاره به ظرفیت بالای فارس در حوزه انرژی خورشیدی گفت: این استان از نظر میزان و زاویه تابش خورشید، ظرفیت بسیار مناسبی برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی دارد و استفاده از این ظرفیت می‌تواند نقش مؤثری در افزایش تولید برق، بهبود پایداری شبکه و کاهش ناترازی داشته باشد.

اسماعیل خاتمی افزود: روند احداث نیروگاه‌های خورشیدی در استان طی ۲ سال اخیر شتاب قابل‌توجهی گرفته و از ابتدا تاکنون سه هزار و ۴۰۰ نیروگاه خورشیدی پشت‌بامی در توزیع برق فارس به مجموع ظرفیت ۲۱ مگاوات نصب شده که یک هزار و ۴۰۰ مورد از آن، فقط طی ۲ سال اخیر نصب و وارد چرخه تولید شده است.

وی ادامه داد: استقبال سرمایه‌گذاران در طرح‌های مگاواتی و مزارع خورشیدی نیز قابل‌توجه بوده به گونه‌ای که طی این ۲ سال اخیر احداث نیروگاه‌های خورشیدی دولتی و خصوصی تاکنون بیش از ۲ هزار و ۷۰۰ درصد رشد داشته که معادل ۲۸ برابر ظرفیت

نیروگاه‌های منصوبه ماقبل آن است.

خاتمی با اشاره به آثار توسعه انرژی خورشیدی بر شبکه برق استان اظهار کرد: توسعه نیروگاه‌های خورشیدی در فارس در کنار سایر اقدامات انجام شده در صنعت برق، به پایداری بیشتر شبکه کمک کرده است.

وی ادامه داد: کاهش محسوس خاموشی‌ها نسبت به سال گذشته و بهبود شرایط تامین برق، موضوعی است که مردم و مشترکان در نقاط مختلف استان به‌ویژه شهرستان‌هایی که بیشترین ظرفیت نیروگاه خورشیدی در آن نصب شده را لمس کرده‌اند؛ همچنین در بخش صنعت نیز تلاش شده است مدیریت بار با کمترین آسیب به فعالیت واحدهای صنعتی انجام شود.